

Retningslinjer for behandling av forurensnings- og forsøplingssaker i BIR AS

(gjelder i kommunene: Askøy,
Bjørnafjorden, Osterøy, Samnanger,
Vaksdal og Kvam herad)

Retningslinjer for behandling av forurensnings- og forsøplingssaker i BIR AS

Retningslinjer for behandling av forurensnings- og forsøplingssaker i BIR AS

INNHold

1. Formål.....	3
2. Myndighet.....	4
3. Definisjoner.....	5
4. Saksgang.....	7
4.1 Generelle bestemmelser i saksbehandling.....	8
4.2 Befaring.....	8
4.3 Videremelding til riktig myndighet.....	9
5. Forholdet mellom forurensningsloven § 7 og § 28.....	9
5.1 Saker som gjelder forurensning/forsøpling på egen eiendom.....	10
5.2 Saker som gjelder forurensning på kommunal eiendom.....	10
5.3 Saker som gjelder forurensning /forsøpling på annen manns eiendom.....	10
5.3.1. Saker som gjelder etterlatt forurensning (ukjent forurensere).....	10
5.3.2. Saker som gjelder etterlatt forsøpling (ukjent forsøpler).....	10
6. Innsyn og anonymitet.....	10
7. Vedtak om tvangsmulkt.....	11
8. Oversendelse av tvangsmulkt til Statens Innkrevingsentral.....	11
9. Umiddelbar gjennomføring av vedtak.....	12
10. BIRs kundesenter.....	12
11. Adgang til å gjøre tilpasninger / endre retningslinjer.....	13
Vedlegg 1: Oversikt over aktuelt lovverk.....	14
Vedlegg 2: Oversikt over våre andre dokumenter.....	15
Vedlegg 3: Oversikt over aktuelle publikasjoner og veiledere.....	16
Vedlegg 4: Oversikt over nyttige nettsider.....	17
Vedlegg 5: Prioriteringer.....	18

Retningslinjer for behandling av forurensnings- og forsøplingssaker i BIR AS

Retningslinjer for behandling av forurensnings- og forsøplingssaker i BIR AS

1. Formål

BIR AS gjennomfører tilsyn med forsøpling på vegne av kommunene: Askøy, Bjørnafjorden, Osterøy, Samnanger, Vaksdal og Kvam herad.

BIR AS sin tilsynsaktivitet har som formål:

- a) å redusere omfanget av forsøpling i deltakerkommunene
- b) gjennom råd, veiledning og opplysning, arbeide for å motvirke forsøpling
- c) å tilrettelegge for innsamlingskampanjer for avfall
- d) å sikre oversikt over forsøplingssituasjonen i deltakerkommunene, og gjennomføre tilsyn i saker om forsøpling
- e) å sikre en rask oppfølging av og opprydding i saker om forsøpling, i samsvar med forurensningslovens bestemmelser
- f) å sikre en kostnadseffektiv gjennomføring av deltakerkommunens oppgaver knyttet til forsøpling.

Til å løse ovennevnte oppgaver har BIR AS fått delegert myndighet fra deltakerkommunene.

BIR AS skal arbeide for å begrense eksisterende forsøplings- og forurensningsproblemer gjennom planmessig tilsyn, utarbeidelse av planer for prioritering, håndtering og opprydding av forsøpling, samt gjennomføring saker om forsøpling.

For å nå målene skal BIR AS arbeide med andre aktuelle myndigheter, bl.a. Fylkesmannen i Hordaland, Miljødirektoratet (MDIR), Bergen kommune og Politiet.

BIR AS skal føre tilsyn med forsøpling og forurensning fra enkeltkilder som beskrevet under vedlegg 5 om prioriteringer, og skal holde seg oppdatert på den generelle forsøplings- og forurensningssituasjonen.

Saksbehandlingen skal være objektiv. For å oppnå dette skal saksbehandlingen støtte seg på det lovverk BIR AS er delegert myndighet etter, tilgrensede lovverk, retningslinjer gitt fra sentrale myndigheter, publikasjoner og råd fra fagmiljøer og gjeldende praktisering av regelverket.

BIR AS skal arbeide for at avfall og forurensende gjenstander blir tatt hånd om slik at det blir minst mulig til skade eller ulempe og at avfall blir levert til rett mottak og i størst mulig grad gjenvunnet.

Kostnadene ved å fjerne, hindre eller begrense forurensning skal bæres av den som er ansvarlig for forurensningen. Dersom mulig skal vedtak om opprydding rettes mot den som har etterlatt forurensningen. Hvis denne er ukjent eller ikke er i stand til å foreta opprydding, rettes vedtak om opprydding mot den som eier grunnen hvor forurensningen befinner seg.

Retningslinjer for behandling av forurensnings- og forsøplingssaker i BIR AS

2. Myndighet

Deltakerkommunene delegerer myndighet til BIR AS til å fatte vedtak innen følgende områder, fra og med 01.01.15:

1. Forurensningsloven	
§ 7	Plikt til å unngå forurensning (jf. § 6 første ledd, nr. 1 men med unntak for alternativet "eller gass")
§ 28	Forbud mot forsøpling
§ 35, første, tredje og fjerde ledd	Avfall i samband med utsalgssteder, turistanlegg og utfartssteder
§ 37, første ledd, andre ledd men med unntak for alternativene "skip, fly eller annen liknende større gjenstand", og tredje ledd	Pålegg om å rydde opp i avfall eller betale for opprydding
§ 48, første ledd, 2 pkt. og andre ledd	Forurensningsmyndighetens oppgaver og tilsyn
§ 49, første, andre og tredje ledd men med unntak for alternativet "forskrift"	Opplysningsplikt
§ 50, første ledd siste pkt., andre, tredje og fjerde ledd	Rett til granskning
§ 51, andre ledd og tredje ledd men med unntak for alternativet "forskrift"	Pålegg om undersøkelse
§ 52, men med unntak for alternativet "forskrift"	Godkjenning av laboratorier og analysemetoder
§ 73	Tvangsmulkt ved forhold i strid med loven
§ 74, første, andre og tredje ledd	Umiddelbar gjennomføring ved forurensningsmyndigheten
§ 76, første ledd 1 pkt. og tredje ledd	Betaling av utgifter til tiltak mot forurensinger og avfallsproblemer
§ 77, første ledd	Begrenset adgang til å kreve utgifter dekket før tiltak er truffet
§ 83, andre ledd	Delegasjon av myndighet lagt til kommunen eller fylkeskommunen

Retningslinjer for behandling av forurensnings- og forsøplingssaker i BIR AS

3. Definisjoner

Akutt forurensning (Forurensningsloven)	Med akutt forurensning menes forurensning av betydning, som inntreffer plutselig, og som ikke er tillatt etter bestemmelsene i eller i medhold av forurensningsloven.
Avfall (Forurensningsloven)	<p>Med avfall forstås kasserte løse gjenstander eller stoffer. Som avfall regnes også overflødig løse gjenstander og stoffer fra tjenesteyting, produksjon og renseanlegg m.v. Avløpsvann og avgasser regnes ikke som avfall.</p> <p>Som husholdningsavfall regnes avfall fra private husholdninger, herunder større gjenstander som inventar og lignende.</p> <p>Som næringsavfall regnes avfall fra offentlige og private virksomheter og institusjoner.</p> <p>Som spesialavfall regnes avfall som ikke hensiktsmessig kan behandles sammen med annet husholdningsavfall eller næringsavfall på grunn av sin størrelse eller fordi det kan medføre alvorlig forurensning eller fare for skade på mennesker eller dyr.</p>
Bilvrak (Intern definisjon)	<ul style="list-style-type: none"> - Begjært avregistrert (ikke lovlig skiltet). - Ikke betalt omregistreringsavgift (skal betales umiddelbart, det er ikke lov å kjøre en bil før omregistreringsavgift er betalt). - Ikke betalt forsikring (kan ikke lovlig kjøres). - Ikke EU-godkjent (ikke lovlig skiltet). - Ikke betalt årsavgift (ikke lovlig skiltet). <p>(Biler som nevnt over kan fjernes fra offentlig vei fordi de defineres som vrak. Prøveskilter (gule skilter) er kun gyldige i 1-7 dager. Kontakt Vegvesenet for informasjon om «skiltstatus», tlf 02030.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Har store kollisjonsskader (fare for forurensning). - Koster mer å reparere enn bilen er verdt (KLIF). - Koster mer å omregistrere til Norge enn bilen er verdt. - Mangler deler (KLIF). - Store rustskader (KLIF). - Verdi som delebil tas ikke i betraktning så lenge delene sitter inne i bilen og ikke på fast dekke, under tak og avlåst (KLIF).
Forurensning (Forurensningsloven)	<ol style="list-style-type: none"> 1) tilførsel av fast stoff, væske eller gass til luft, vann eller i grunnen, 2) støy og rystelser, 3) lys og annen stråling i den utstrekning forurensningsmyndigheten bestemmer, 4) påvirkning av temperaturen <p>som er eller kan være til skade eller ulempe for miljøet.</p> <p>Som forurensning regnes også noe som kan føre til at tidligere forurensning blir til økt skade eller ulempe, eller som sammen med miljøpåvirkning som nevnt i nummer 1 til 4, er eller kan bli til skade eller ulempe for miljøet.</p>

Retningslinjer for behandling av forurensnings- og forsøplingssaker i BIR AS

Kassert gjenstand	<p>Gjenstand som passer inn i flere av følgende beskrivelser:</p> <ul style="list-style-type: none"> - er skjemmende - er til skade eller ulempe for miljøet - er skadet - ikke fungerer til sitt opprinnelige formål - ikke er tatt hånd om på en måte som man skal kunne forvente - ikke oppfyller de krav som stilles til denne typen produkter - har lav eller negativ verdi - ikke er hele, essensielle deler mangler - er skadet, funksjonalitet og sikkerhet er nedsatt - ser slitt ut, redusert salgsverdi - ikke overholder eventuelle krav til merking av miljøgifter og om kassering - ikke er tiltenkt senere bruk eller resirkulering - tiltenkt kannibalisering (bruke slitte deler fra flere bilvrak for å få en bil til å virke) <p>(EU Correspondent's guidelines 2007: on waste versus non-waste)</p>
Overflødig gjenstand (KLIF)	<p>Gjenstander som er overflødige i forhold til den virksomheten den skriver seg fra. At en gjenstand har økonomisk verdi og kan brukes på nytt til andre formål, er ikke til hinder for at den regnes som avfall.</p>

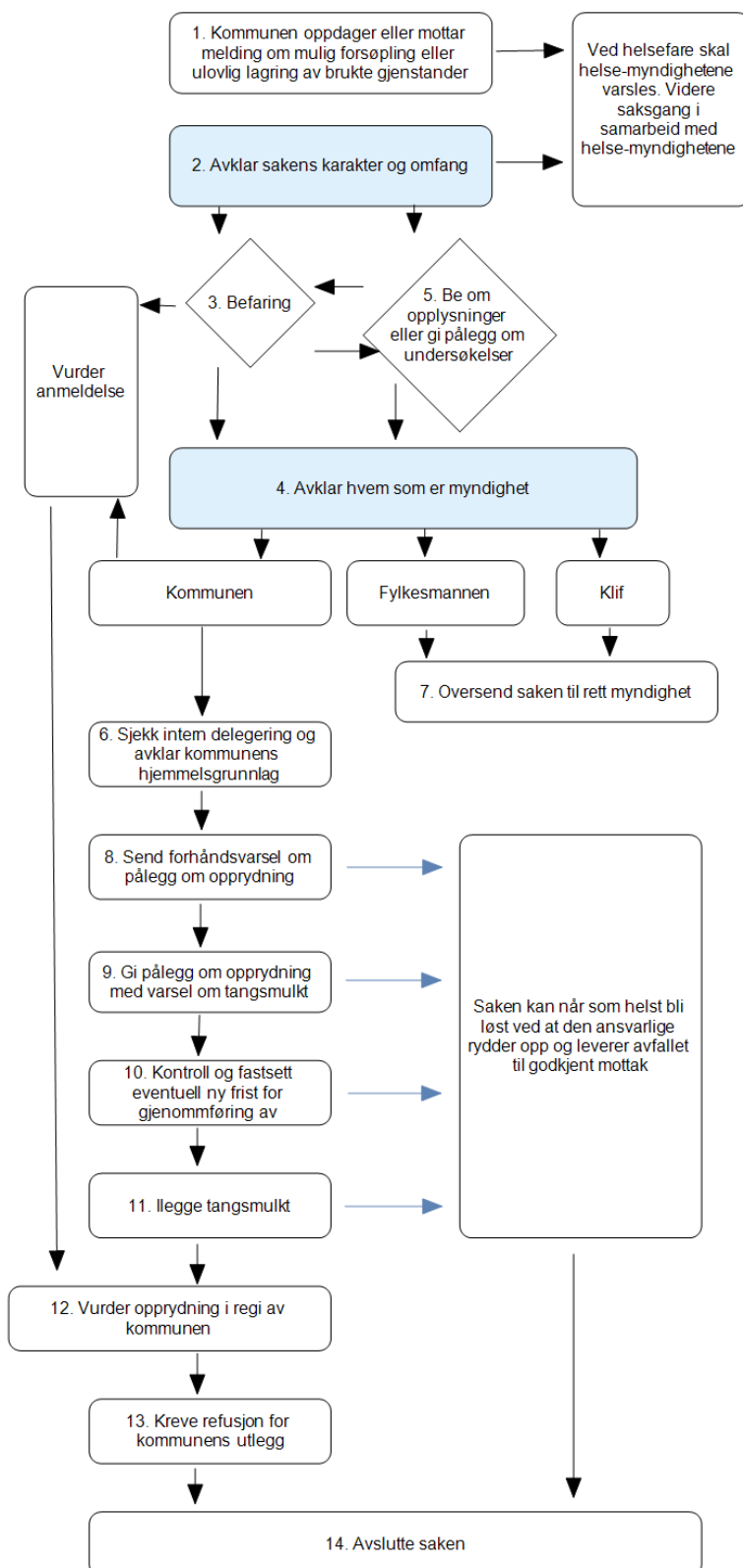

Retningslinjer for behandling av forurensnings- og forsøplingssaker i BIR AS

4. Saksgang

Flytskjema hentet fra miljokommune.no

Tittel

Revidert dato/nr: 17.06.2020 / 1

Utarbeidet av: Zbigniew Nieznalski

Gjennomgått av:

Godkjent av:

Retningslinjer for behandling av forurensnings- og forsøplingssaker i BIR AS

4.1. Generelle bestemmelser i saksbehandling

- Det er krav om befaringen før saken behandles.
- Alle saker må dokumenteres med foto og beskrivelse.
- Saker må behandles i samsvar med bestemmelsene av lov av 13. mars 1981 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) og lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningsaker (forvaltningsloven).

4.2. Befaring

Befaring på offentlige områder og et første besøk utenfor avgrenset eiendom kan gjennomføres uten forhåndsvarsel.

Når saken gjelder en bestemt eiendom, skal aktuelle parter innkalles, både grunneier og den som har forurenset. Eventuell klager/melder kan få kopi, men kan også bli orientert om at saken blir behandlet på annen måte (eget brev/telefon/epost).

Påklagede har rett til å klage over beslutningen om å foreta en befaring, jmfør forvaltningsloven § 15:

Den som forretningen angår, har rett til å klage over beslutning om å fremme forretningen. Klage, som kan være muntlig, må framsettes straks når vedkommende er til stede, og ellers innen tre dager. Dersom vedkommende forvaltningsorgan finner det påtrengende nødvendig for å gjennomføre sine oppgaver etter loven, kan forretningen gjennomføres før klagesaken er avgjort. For øvrig gjelder bestemmelsene i kapittel VI tilsvarende så langt de passer.

Dersom påklagede klager muntlig skal klagen skrives ned av saksbehandler og signeres av klager. Klagen blir deretter behandlet og videresendt til Fylkesmannen.

- Ved befaringen skal det som hovedregel være 2 tilsynspersonell til stede.
- Tilsynspersonell skal legitimere seg og oppgi formålet med tilsynet, jmfør forvaltningsloven § 15.
- Ved tilsyn med virksomhet skal tilsynspersonell først ta kontakt med ledelsen, jmfør forurensningsloven § 50.
- Påklagede må informeres om at de kan delta på tilsynet sammen med 1 vitne, jmfør forvaltningsloven § 15.
- Tilsynspersonell skal skrive ned navn på de som er til stede ved tilsynet, jmfør forvaltningsloven § 11 d.
- Tilsynspersonell skal skrive ned opplysninger, anførsler eller iakttagelser som har betydning for saken, jmfør forvaltningsloven § 11 d. Skriv ned så snart som mulig og så ordrett som mulig.
- Påklagede har opplysningsplikt etter forurensningsloven § 49. Når særlige grunner tilsier det kan også ansatte av påklagede pålegges opplysningsplikt etter § 49.
- Tilsynspersonell skal ha uhindret adgang, jmfør forurensningsloven § 50.
- Tilsynspersonell skal vise respekt og aktsomhet.
- Dersom det avdekkes avvik skal påklagede gjøres oppmerksom på disse avvikene.
- Dersom det avdekkes akutt forurensning skal Brannvesen varsles på telefon 110.

Retningslinjer for behandling av forurensnings- og forsøplingssaker i BIR AS

4.3. Videremelding til riktig myndighet

Akutt forurensning meldes til Brannvesenet, telefon 110.

Forurensning til sjøs, eller som renner mot havet, meldes til Kystverket, telefon 33 03 48 00, vakt@kystverket.no.

Fylkesmannen og Miljødirektoratet fører tilsyn med virksomheter som har tillatelse til utslipp, f.eks. avfallsanlegg og biloppbyggingsvirksomheter. De fører også tilsyn med at virksomheter følger miljøregelverket.

Følgende tilfeller skal tilsynspersonell melde til kontaktperson som skal bli oppnevnt i hver kommune:

- utslipp til vann
- bygningsavfall, fyllinger og deponering av masser
- usikrede bygninger
- saker som angår folkehelse, hygiene, skadedyr etc.
- bilvrak på kommunal grunn/vei

5. Forholdet mellom forurensningsloven § 7 og § 28

Forurensningsloven § 7, plikt til å unngå forurensning:

Ingen må ha, gjøre eller sette i verk noe som kan medføre fare for forurensning uten at det er lovlig etter §§ 8 eller 9, eller tillatt etter vedtak i medhold av § 11.

Når det er fare for forurensning i strid med loven, eller vedtak i medhold av loven skal den ansvarlige for forurensning sørge for tiltak for å hindre at den inntre. Har forurensningen inntre skal han sørge for tiltak for å stanse, fjerne eller begrense virkningen av den. Den ansvarlige plikter også å treffe tiltak for å avbøte skader og ulemper som følge av forurensningen eller av tiltakene for å motvirke den. Plikten etter dette ledd gjelder tiltak som står i et rimelig forhold til de skader og ulemper som skal unngås.

Bestemmelsen i annet ledd gjelder også forurensning som er tillatt etter § 11 dersom det er åpenbart at vedtaket kan omgjøres etter § 18 første ledd nummer 1 eller 2. Tilsvarende gjelder dersom det av samme grunner er åpenbart at det etter § 9 tredje ledd kan gjøres unntak fra forskrift som tillater forurensning.

Forurensningsmyndigheten kan pålegge den ansvarlige å treffe tiltak etter annet ledd første til tredje punktum innen en nærmere angitt frist.

Forurensningsloven § 28, forbud mot forsøpling:

Retningslinjer for behandling av forurensnings- og forsøplingssaker i BIR AS

Ingen må tømme, etterlate, oppbevare eller transportere avfall slik at det kan virke skjemmende eller være til skade eller ulempe for miljøet.

Første ledd er ikke til hinder for at avfall blir tatt hånd om på opplagsplass eller i behandlingsanlegg med tillatelse etter § 29 eller for at avfall blir levert dit.

Den som har overtrådt forbudet i første ledd, skal sørge for nødvendig opprydding.

5.1 Saker som gjelder forurensning/forsøpling på egen eiendom

Både § 7 og § 28 i forurensningsloven kan benyttes når noen forurenser på egen eiendom. Dersom det dreier seg om avfall som er skjemmende, benytt § 28. Dersom det dreier seg gjenstander, ikke nødvendigvis avfall, som medfører fare for forurensning, benytt § 7.

Dersom avfallet stammer fra eiers virksomhet er avfallet definert som næringsavfall. § 28 kan da benyttes, selv om eier av virksomheten selv ikke har etterlatt avfallet. Likevel er det kanskje sikrest å benytte § 7.

Dersom noen forurenser på egen eiendom og ikke evner å rydde opp kan flere tvangsmulker føre til at eiendommen blir tvangssolgt. Ny eier plikter da å rydde opp i henhold til vedtaket.

5.2 Saker som gjelder forurensning på kommunal eiendom

Kommunene skal behandles som enhver annen grunneier, men for å lette saksgangen kan man først ta kontakt med drifter av eiendommen og be dem rydde opp.

5.3 Saker som gjelder forurensning /forsøpling på annen manns eiendom

Dersom man vet hvem som forurenser, enten ved at man kan dokumentere det eller at vedkommende vedgår det skriftlig eller muntlig, rettes vedtaket mot denne. Både § 7 og § 28 kan benyttes, som over.

5.3.1 Saker som gjelder etterlatt forurensning (ukjent forurenser)

Dersom grunneier påstår at andre har etterlatt avfallet, men vedkommende vedgår det ikke, det kan ikke bevises eller man får ikke tak i vedkommende, fattes det vedtak etter § 7 rettet mot grunneier.

5.3.2 Saker som gjelder etterlatt forsøpling (ukjent forsøpler)

Dersom grunneier påstår at andre har etterlatt avfallet og det ikke er forurensende fattes det ikke vedtak i saken. Dette gjelder f.eks. hageavfall, rent trevirke, rene metaller og stein.

Ulovlige fyllinger med ukjent forsøpler meldes videre til etat for byggesak.

6. Innsyn og anonymitet

Krav om innsyn reguleres av offentleglova. BIR er underlagt regler om taushetsplikt jf forvaltningsloven.

Retningslinjer for behandling av forurensnings- og forsøplingssaker i BIR AS

7. Vedtak om tvangsmulkt

Forurensningsloven § 73, tvangsmulkt ved forhold i strid med loven:

For å sikre at bestemmelsene i denne lov eller vedtak i medhold av loven blir gjennomført, kan forurensningsmyndigheten fatte vedtak om tvangsmulkt til staten.

Tvangsmulkt kan fastsettes når overtredelse av loven eller vedtak i medhold av loven er oppdaget. Tvangsmulkten begynner å løpe dersom den ansvarlige oversitter den frist for retting av forholdet som forurensningsmyndigheten har fastsatt. Tvangsmulkt kan også fastsettes på forhånd og løper da fra eventuell overtredelse tar til. Det kan fastsettes at tvangsmulkten løper så lenge det ulovlige forhold varer, eller at det forfaller for hver overtredelse. Tvangsmulkt fastsettes som løpende mulkt eller engangsmulkt. Det kan fastsettes at tvangsmulkten løper så lenge det ulovlige forholdet varer, eller at det forfaller for hver overtredelse.

Tvangsmulkt ilegges den ansvarlige for overtredelsen. Er overtredelsen skjedd på vegne av et selskap eller en annen sammenslutning, en stiftelse, en kommune, fylkeskommune eller annen offentlig innretning, skal tvangsmulkten vanligvis pålegges virksomheten som sådan. Er overtredelsen skjedd på vegne av en beredskapsorganisasjon opprettet etter § 42, kan tvangsmulkten pålegges de deltagende selskaper.

Vedtak om tvangsmulkt er tvangsgrunnlag for utlegg. Forurensningsmyndigheten kan frafalle påløpt tvangsmulkt.

Når fristen for opprydding er løpt ut og påklagede ikke har ryddet kan vedtak om tvangsmulkt fattes. Vedtak om tvangsmulkt varsles per standard alltid i underretning om vedtak om opprydding. Dersom påklagede har ryddet litt og har en plan for videre opprydding kan man i stedet for tvangsmulkt fatte vedtak om utsatt frist for gjennomføring. Det bør i hovedsak ikke gis flere enn to vedtak om utsatt frist, dersom påklagede trenerer saken bør det gis vedtak om tvangsmulkt.

8. Oversendelse av tvangsmulkt til Statens Innkrevingsentral

Dersom fristen for å gjennomføre et tiltak hvor det er vedtatt tvangsmulkt kan tvangsmulkten oversendes til Statens Innkrevingsentral (SI) dersom tiltaket ikke er utført.

Dersom påklagede ber om utsatt frist kan dette under noen forutsetninger innvilges. Påklagede må angi hvilket tiltak det ønskes utsatt frist på, hvorfor og hvor lenge. Søknad om utsatt frist bør være skriftlig, med mindre påklagede ikke har forutsetninger for å skrive dette ned. Det skal være en forholdsmessighetsvurdering mellom hvor mye ulemper utsettelsen vil medføre for omgivelsene, hvilke muligheter påklagede har for å gjennomføre tiltaket (f.eks. hvis det er mye snø er det vanskeligere å foreta opprydding) og hvilke økonomiske konsekvenser det vil få for påklagede å måtte gjennomføre tiltaket i løpet av en kort frist. Dersom påklagede tidligere har fått utsatte frister uten å ha klart å gjennomføre taler dette i mot å gi ytterligere utsatt frist, med mindre det er ryddet vesentlig i løpet av mellomtiden. Søknad om utsatt frist bør fortrinnsvis komme i forkant av at fristen er utløpt.

Dersom befaring viser at noe er gjort og det er sannsynlig at påklagede vil gjennomføre tiltaket innen rimelig tid kan fristen utsettes. Dette bør gjøres skriftlig.

Dersom kontrollbefaring (avtalt eller uanmeldt) viser at tiltaket ikke er gjennomført, oversendes mulkten til Statens Innkrevingsentral (SI).

Tittel

Revidert dato/nr: 17.06.2020 / 1

Utarbeidet av: Zbigniew Nieznalski

Gjennomgått av:

Godkjent av:

Retningslinjer for behandling av forurensnings- og forsøplingssaker i BIR AS

9. Umiddelbar gjennomføring av vedtak

Forurensningsloven § 74, umiddelbar gjennomføring ved forurensningsmyndigheten:

Har forurensningsmyndigheten gitt pålegg i medhold av § 7 fjerde ledd eller § 37 første eller annet ledd som ikke etterkommes av den ansvarlige, kan forurensningsmyndigheten sørge for iverksetting av tiltakene.

Forurensningsmyndigheten kan også sørge for iverksetting av tiltakene dersom slikt pålegg kan medføre at iverksettelsen av tiltakene forsinkes eller dersom det er uvisst hvem som er ansvarlig.

Ved iverksetting av tiltak etter første og annet ledd kan forurensningsmyndigheten gjøre bruk av og om nødvendig volde skade på den ansvarliges eiendom.

Forurensningsmyndigheten kan gi nærmere forskrifter om gjennomføring av tiltak etter første og annet ledd.

Inngrep mot akutt forurensning eller fare for akutt forurensning på det frie åpne hav og i ytre norsk sjøterritorium skal skje i samsvar med mellomfolkelig overenskomst som Norge har sluttet seg til. Forurensningsmyndigheten kan gi forskrift om slikt inngrep og om gjennomføring av slik overenskomst i norsk rett.

Dersom påklagede ikke selv makter å gjennomføre ryddingen og bruk av tvangsmulkt som virkemiddel ikke fører frem, må kommunen vurdere å rydde selv, for påklagedes regning, jf forurensningsloven § 74 og 76 første ledd.

Umiddelbar gjennomføring etter forurensningsloven § 74 er et enkeltvedtak som følger vanlige saksbehandlingsregler etter forvaltningsloven. Vedtaket skal derfor forhåndsvarsles etter forvaltningsloven § 16, og vedtaket skal underrettes etter forvaltningsloven § 27. I underretningen skal det opplyses om klageadgang, klagefrist, klageinstans og at klager kan be klageinstansen (i dette tilfelle fylkesmannen) om utsatt iverksetting etter forvaltningsloven § 42 første ledd. I underretningen må det også opplyses om at kommunen vil kreve refusjon av utgifter ved gjennomføring av vedtak etter § 74, jf. forurensningsloven § 76 første ledd.

Når vedtaket er forhåndsvarslet, fattet og underrettet kan gjennomføringen iverksettes uavhengig om vedtaket klages på, med mindre klageinstansen (fylkesmannen) gir vedtaket oppsettende virkning, dvs. at vedtaket ikke kan gjennomføres før klagefristens utløp eller en eventuell klage er avgjort.

Forvaltningslovens saksbehandlingsregler må imidlertid tilpasses situasjonen man står ovenfor. Er det tidsnød må kravene tilpasses det som med rimelighet kan forventes. Forvaltningsloven har unntaksbestemmelser som kan anvendes i hastesituasjoner.

I saker hvor situasjonen gjør at tiltaket haster kan man, jamfør forvaltningsloven § 27, gi underretningen om vedtaket etter at vedtaket er gjennomført. (Altså kan man ved stor risiko og/eller stor konsekvens for forurensning rydde først, sende vedtak etterpå.)

10. BIRs kundesenter

Innbyggere kan varsle om forsøpling og forurensning til BIRs kundesenter på e-post eller telefon. Kundeveiledere skal sørge for at alle henvendelser oversendes tilsynspersonell og saksbehandlere.

Tittel

Revidert dato/nr: 17.06.2020 / 1

Utarbeidet av: Zbigniew Nieznalski

Gjennomgått av:

Godkjent av:

Retningslinjer for behandling av forurensnings- og forsøplingssaker i BIR AS

Det anbefales å gi kontaktopplysninger, men henvendelser kan være anonyme.

I hvert tilfelle kan man kreve til å ikke offentliggjøre sine personlige opplysninger.

Henvendelser skal vurderes av tilsynspersonell og alle disse meldingene (som ikke er anonyme) skal besvares på e-post eller brev.

11. Adgang til å gjøre tilpasninger / endre retningslinjer

BIR har adgang til å gjøre tilpasninger / endre retningslinjer. Disse vil bli justert etter som erfaring og behov endrer seg og kommunen skal motta melding om dette.

Retningslinjer for behandling av forurensnings- og forsøplingssaker i BIR AS

Vedlegg 1: Oversikt over aktuelt lovverk

Listen skal oppdateres årlig for å fange opp eventuelle endringer.

Listen er sist oppdatert: november 2014.

Lover
Forvaltningsloven
Offentleglova
Forurensningsloven
Folkehelseloven
Plan- og bygningsloven
Tvangsfullbyrdelsesloven
Arkivlova
Forskrifter
Forskrift om miljørettet helsevern
Avfallsforskriften
Forurensningsforskriften
Produktforskriften
Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning
Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier
Internkontrollforskriften
Forskrift til offentliglova
Delegeringsvedtak
Delegering av myndighet etter forurensningsloven til kommunene – lagring av brukte gjenstander som medfører fare for forurensning av 02.12.09 (§ 7, fjerde ledd)
Delegering av myndighet til kommunene etter forurensningsloven § 48 første ledd, § 49, § 50, § 52a, § 73, § 78 siste ledd og § 79 siste ledd
Delegasjonsvedtak i alle kommuner om å inngå avtale om interkommunalt samarbeid om tilsyn med forsøpling

Retningslinjer for behandling av forurensnings- og forsøplingssaker i BIR AS

Vedlegg 2: Oversikt over våre andre dokumenter

Listen skal oppdateres årlig for å fange opp eventuelle endringer.

Listen er sist oppdatert: februar 2021.

Dokumenter som ligger under FORSØPLING OG FORURENSNING – MALER:

- Varsel om befaring ved forsøpling/forurensning
- Oversendelsesbrev til annen myndighet
- Forhåndsvarsel om vedtak – pålegg om opprydding ved forsøpling/forurensning
- Vedtak – pålegg om opprydding ved forsøpling/forurensning
- Vedtak om tvangsmulkt ved forsøpling/forurensning
- Forhåndsvarsel om vedtak – umiddelbar gjennomføring av tiltak
- Vedtak – umiddelbar gjennomføring av tiltak
- Sak avsluttes
- Sak avvises

Retningslinjer for behandling av forurensnings- og forsøplingssaker i BIR AS

Vedlegg 3: Oversikt over aktuelle publikasjoner og veiledere

Listen skal oppdateres årlig for å fange opp eventuelle endringer.

Listen er sist oppdatert: november 2014.

Publikasjon	Utgiver
Informasjon om saksbehandling	
Ulovlige avfallsplasser - veiledning til kommunene 2382-2008	SFT (KLIF)
Oppfølging av forsøplingssaker og ulovlig lagring av brukte gjenstander	KLIF
Bruk av tvangsmulkt 2758-2011	KLIF
Veileder om bruk av straff som virkemiddel ved brudd på forurensningsloven 1893/2002	SFT (KLIF)
Rettleiar til offentleglova	Regjeringen
Informasjon om avfall	
Kommentarer til forurensningsforskriften	Miljødirektoratet
Kommentarer til avfallsforskriften	Miljødirektoratet
Farlig avfall fra virksomheter – Håndtering av farlig avfall 2945-2012	KLIF
Åpen brenning og brenning av avfall i småovner – Veiledning til kommunene 1824-2001	SFT (KLIF)
Informasjon om bilvrak og verksteder	
Vanlige typer farlig avfall fra verksteder 2948-2012	KLIF
Biloppsamlingsplasser – Krav til behandlingsanlegg for kasserte kjøretøy 2787-2011	KLIF
Informasjon om bygningsavfall	
Farlig avfall fra bygg og anlegg M-29 2013	Miljødirektoratet
Miljøriktig oppussing og modernisering av boliger	SINTEF Byggforsk
Veiledning om tekniske krav til byggverk	Direktoratet for byggkvalitet
Isolasjon som farlig avfall 2648-2010	KLIF
PCB i bygg og anlegg 2647-2010	KLIF
Informasjon om forurenset grunn	
Opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider 2913-2012	KLIF
Grunnforurensning – Oversikt over mulig grunnforurensning som kan oppstå ved ulike bransjer 2876-2012	KLIF
Helsebaserte tilstandsklasser for forurenset grunn 2553-2009	SFT (KLIF)

Tittel

Revidert dato/nr: 17.06.2020 / 1

Utarbeidet av: Zbigniew Nieznalski

Gjennomgått av:

Godkjent av:

Retningslinjer for behandling av forurensnings- og forsøplingssaker i BIR AS

Vedlegg 4: Oversikt over nyttige nettsider

Listen skal oppdateres kontinuerlig. Nettsider med informasjon som legges til grunn i saksbehandling skal føres inn på listen.

Listen er sist oppdatert: februar 2021

Nettsted	Informasjon
miljodirektoratet.no	Informasjon og veiledning fra Miljødirektoratet (inneholder også Miljøkommune-innhold)
statsforvalteren.no/nn/vestland	Informasjon og nyheter fra Statsforvalteren (tidligere Fylkesmannen) i Vestland
grunnforurensning.miljodirektoratet.no	Registrer opplysninger om forurenset grunn
seeiendom.no	Oversikt over eiendommer i deltakerkommunene
1881.no	Opplysninger om telefonnummere og adresser
purehelp.no	Informasjon om firmaer registrert i Norge

Retningslinjer for behandling av forurensnings- og forsøplingssaker i BIR AS

Vedlegg 5: Prioriteringer

Prioriteringer avklares mellom BIR og deltakerkommunene i januar hvert år.

Under tilsyn skal det prioriteres saker som angår faktisk eller potensiell skade eller ulempe for miljøet. Det må vurderes slike faktorer som: avfallstype, avfallsmengde, areal, lokalitet, væske lekkasjer.

Forhold som øker sannsynligheten for at en sak prioriteres (forslag fra Bergen kommune)

- Forurensning fra virksomhet som ikke håndteres av andre myndigheter
- Forurensning som har skapt stor bekymring i befolkningen
- 5 eller flere avskiltede/ulovlig registrerte biler
- Bilvrak som er sterkt preget av forringelse
- Ulåste biler
- Vrak av større kjøretøy eller maskiner
- Bildeler
- Bygningsavfall som kan inneholde miljøgifter
- Større mengder elektronikk
- Kasserte hvitevarer, spesielt kjøleskap
- Kjemikaliebeholdere, sprayflasker
- Avfall som med stor sannsynlighet kan føre til skade på barn
- Forurensning i nærhet av brønner, vassdrag, barnehager og skoler

Forhold som reduserer sannsynligheten for at en sak prioriteres

- Hageavfall
- Rent trevirke
- Rent metall
- Stein, grus
- Bilvrak som er lagret under presenning og på fast dekke
- Bildekk
- Bygningsmaterialer som er lagret for fremtidig bruk